

Projekti TARGALT INTERNETIS tegevusülevaade 2015

Projekti "Targalt internetis (*Safer Internet Centre in Estonia – Smartly on the Web*)" eesmärgiks on laste ja noorte targem internetikasutus, lapsevanemate teadmiste suurendamine oma lapse hea internetikasutuse toetamiseks, ning internetis laste seksuaalset ärakasutamist esitava sisuga materjalide leviku tõkestamine.

Projekt alustas tööd 2010.aasta septembris. Alates 2015.aastast rahastab projekti 50% ulatuses Euroopa Liidu programm Euroopa Ühendamise Rahastu.

Perioodil jaanuar 2015 – juuni 2016 viivad

Projekti raames:

- toimuvad koolitused ja seminarid lastele, lapsevanematele, õpetajatele ja sotsiaaltöötajatele ning teavitustõrjutused laiemale avalikkusele;
- koostatakse koolitus- ja teavitusmaterjale lastele, õpetajatele ja lapsevanematele;
- korraldatakse õpilaste omaloomingu-konkursside;
- lasteabi telefon 116111 (www.lasteabi.ee) pakub nõu ja infot lastele ja lapsevanematele interneti turvalise kasutamise kohta;

Nõuandev kogu

Projekti juures tegutseb Nõuandev kogu, mille liikmed panustavad oma teadmiste ja kogemustega projekti eesmärkide edukasse saavutamisse. Nõuandvas kogus on esindatud:

- Haridus- ja Teadusministeerium
- Justiitsministeerium
- Sotsiaalministeerium
- Siseministeerium
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
- Riigi Infosüsteemide Amet
- Microsoft Estonia OÜ
- Tartu Ülikool
- Eesti Lastevanemate Liit
- Eesti Koolipsühholoogide Ühing
- Tallinna Informaatika ainesektsioon
- Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit

tegevusi ellu MTÜ Lastekaitse Liit, MTÜ Eesti Abikeskused ja Politsei ja Piirivalveamet:

- Lastekaitse Liit juhib teavitustegevuste elluviimist ning vihjeliini tööd;
- MTÜ Eesti Abikeskused (haldab lasteabi telefoni 116111) nõustab lapsi ja lapsevanemaid interneti ja digitaalmeediavahendite kasutamises ettetulevate probleemide korral ning osaleb ka teavitustöös;
- Politsei- ja Piirivalveamet osaleb vastavalt oma kompetentsusele kõigis tegevustes;
- Projekti üldkoordinaator on MTÜ Lastekaitse Liit.

• töötab veebipõhine teavitusliin www.vihjeliin.ee, mis võimaldab internetikasutajal anda teavet sellistest veebikeskkondadest, mis sisaldavad laste seksuaalset enesemääramisõigust rikkuvat materjali. Vihjeliinile võib saata ka teateid internetis levivast muust lastele ebasobiva sisuga materjalist;

• tehakse koostööd eri huvigruppidega Eestis ja Euroopas, osaletakse rahvusvahelistes koostöövõrgustikes Insafe (ühendab Euroopa 31 riigi teavitustöökeskusi ja abiliine) <http://www.saferinternet.org/> ja INHOPE (ühendab 42 riigi vihjeliine) www.inhope.org.

- Rate.ee (Serenda Invest OÜ)
- Tallinna Ülikool
- Andmekaitse Inspektsioon
- Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus
- Politsei- ja Piirivalveamet
- MTÜ Eesti Abikeskused
- MTÜ Lastekaitse Liit
- projekti Noortepaneel

Nõuandva kogu liikmed kohtusid 2015.aastal kahel korral: juunis ja detsembris. Nii juuni kui ka detsembris koosolekul said nõuandva kogu liikmed ülevate projekti raames läbiviidud tegevustest ning andsid omalt poolt tagasisidet tehtule. Samuti panustasid liikmed nõuannete ja ettepanekute näol järgmistesse perioodidesse kavandatud tegevuste edukasse elluviimisesse. Aasta teisel kohtumisel detsembris toimus ka arutelu, milliseid tegevusi eelkõige teavitustöö raames järgnevatel

aastatel Eestis ellu viia ning kuidas erinevad huvigrupid/asutused võiksid ja saaksid nende

Projekti Noortepaneel abistab projekti meeskonda noortele ja lastele mõeldud ürituste ja tegevuste planeerimisel ja organiseerimisel. Noortepaneeli liikmeteks on 14 aktiivset noort erinevatest Eesti paikadest vanuses 11-17 aastat. Noored said aasta jooksul kokku kahel kahepäevasel koolitusseminaril. Esimene toimus 8.-9. mail Padisel Kallaste talus ja teine novembrikuus Kõrvemaal. Kevadisel seminaril arutasid noored, milline võiks olla projekti lastele ja noortele suunatud uue veebilehe sisu ja disain, ning milliseid teavitustmaterjale noortele ja lastele luua. Põnev oli e-ohutuse rakenduste e. äppide tegemise töötuba, kus saadi oskusi rakenduste loomiseks. Noored andsid ka oma hinnangu „Targalt internetis“ konkursside õpilastööde kohta. Lisaks töötubadele ja aruteludele mängiti discgolfi ja pandi oma võimed proovile seikluspargis. Kõrvemaal 27.-28.novembril toimunud seminaril jagas noortele tarkuseteri ja nõuandeid

elluviimises osaleda või elluviimist toetada.

digivahendite turvalisemast kasutamisest, paroolide tähtsusest ning viirustest hoidumisest projekti nõuandva kogu liige Hans Metsoja Microsoft Estonia OÜ-st. 2016. a turvalise interneti päeva tähistamise arutelul vahetasid noored mõtteid, kuidas seda oma koolis tähistada. Lisaks temaatilistele aruteludele toimus noortele ka vibulaskmiskoolitus.

10. veebruaril 2015 Solarise keskuse Nutipäeval toimunud vestlusringis, kus arutleti noorte nutiseadmete kasutamise harjumuste ja turvalisuse küsimuste üle. 13. mail osalesid noored Tarbimiskeskonna arengu konverentsi „Kuidas tarbijast sai kaup ja mis ootab meid ees“ arutus „Milliseks hindavad noored suurandmetest tulenevaid ohte ning kas e-turvalisus on nende jaoks probleem?“. Üks noortepaneeli liige esindas Targalt internetis noortepaneeli juulis Šveitsis toimunud laste ja noorteseminaril CATS (*Children as Actors Transforming Society*).

Projekti peamised tegevused 2015.aastal

TEAVITUSTÖÖ

Projekti uuenenud veebileht

Projekt Targalt internetis alustas 2010. aasta septembris ning sama aasta detsembris avanes projekti veebileht www.targaltinternetis.ee. Veebilehe ülesanne on anda informatsiooni projekti tegevustest ning teha kättesaadavaks lastele, noortele, õpetajatele, lapsevanematele ja teistele temaatikast huvitatutele projekti raames loodud teabe- ja õppematerjalid.

Projekti veebilehte on aastate jooksul külastatud 234 194 korral 133 227 kasutaja poolt. 2015.aastal oli veebilehel 34 569 külastajat, külastajaid oli 115 riigist.

Viie aasta jooksul on toimunud muutusi nii digitaalse maailma tehnilises arengus kui ka interneti kasutajate huvides ja eelistustes. Sellest tuleneski vajadus uuendada juba hästi sisetöötatud veebileht, et vastata enam meie kasutajate ootustele ja vajadustele.

Veebilehe uuendamisse kaasati peamiste sihtrühmade – lapsed, noored, õpetajad, lapsevanemad - esindajad, et saada nende arvamusi, milline võiks olla uue veebilehe kujundus ja sisu.

Veebilehe uue versiooni arendajaks valiti pakkumiskonkursil parimaks osutunud ADM Interactive, kellega edukas koostöös veebilehe uus versioon valmis.

Projekti veebilehe uus versioon valmis aasta lõpuks.

Tutvu projekti uuenenud veebilehega www.targaltinternetis.ee



vaata lastelehte

<http://laps.targaltinternetis.ee/>



ning noortelehte

<http://noor.targaltinternetis.ee/> .



Turvalise interneti päeva 2015 tähistamine

Turvalise interneti päeva tähistati ülemaailmselt 10. veebruaril 2015. Eestis tähistati seda päeva Targalt internetis projekti eestvedamisel. Eestis oli sellel aastal turvalise interneti päeva sõnumiks „Nutikalt netis“, millega kutsuti üles internetti ja nutiseadmeid turvaliselt kasutama, andes selleks häid nõuandeid nii lastele kui täiskasvanutele.

- Projekti „Targalt internetis“ eestvedamisel kutsuti kõiki koole tähistama turvalise interneti päeva ja selle raames läbi viima õpilastele, lapsevanematele ja õpetajatele temaatilisi teavitusüritusi. Kõikidele koolidele saadeti kogumik „Kuidas tähistada koolis turvalise interneti päeva“, mis on leitav veebilehelt http://issuu.com/ajakirjad/docs/turvalise_interneti_p_eva_2015_tea?e=11085458/11266956.

Kogumikku on koondatud temaatilised materjalid (videod, mängud, testid, tunnikavad, etendused ja loengud), mida õpetajad saavad õpilastega nutiseadmete ja internetiga seotud teemade käsitlemisel kasutada. Kogumik sai õpetajatelt väga head tagasisidet ning seda vaadati rohkem kui 1500 korral. Projekti veebilehel oli üleval vorm, mille kaudu said koolid teada anda oma koolis korraldatud üritustest ning saada selle eest tunnustuse. Kokku andsid oma koolides toimunud teavitusüritustest infot ligi 70 kooli. Nimekiri koolidest ning tegevusi läbi viinud õpetajatest on leitav <http://www.targaltinternetis.ee/category/uritused/> Nendest 21 õpetajat viisid ellu

temaatilisi teavitusüritusi esimest korda. Peamiselt korraldati õpilastele temaatilisi tunde, kampaaniaid, arutelusid, võistlusi ning vaadati multikaid ja videoid. Kokku osales teavitusüritustes 9600 õpilast.

- Nutiseadmete ja interneti kasutamiseks heade nõuannete edastamiseks õpilastele ja lapsevanematele tehti koostööd E-kooliga. Turvalise interneti päeva nädalal oli E-kooli veebikeskkonnas üleval turvalise interneti päeva banner ning nõuanded nutiseadmete turvalisemast kasutamisest. Banner oli nähtav lapsevanematele, kelle laps käib 1.-12. klassis ning õpilastele, kes käivad 5.-12. klassis. Tuginedes e-kooli poolt saadatud infole jõudis banner 107000 kasutajakontoni (õpilased ja lapsevanemad).
- Nutiseadmete turvalisemat kasutamist käsitlevaid sõnumeid näidati turvalise interneti nädalal Harjumaa ühistranspordi sõidukite ekraanidel, mis jõudis nende hinnangul ligi 200000 inimeseni.
- Turvalise interneti päeva nädalal avaldati 5 temaatilist artiklit Delfi uudisteportaalis nii eesti kui ka vene keeles ja 4 artiklit uudisteportaalis Postimees.
- Turvalise interneti päeva raames anti välja 9.02.2015 Lastekaitse Liidu veebiajakirja Märka Last internetiturvalisuse erinumber, mis on leitav veebilehelt http://issuu.com/ajakirjad/docs/2015mar_ka_last_veebruar_2_/34?e=11085458/11355946 . Ajakirjas on 12 temaatilist artiklit ja uudist eelkõige lapsevanematele

ja lastega ning laste heaks töötavatele spetsialistidele.

Nutipäev Solarise keskuses

Koostöös SA Vaata Maailma korraldati 10.02.2015 Solarise keskuses Nutipäev. Nutipäeva eesmärgiks oli lapsevanemate ja laste teadlikkuse tõstmine interneti ja nutiseadmete turvalisemast kasutamisest. Nutipäeval toimusid erinevad arutelud: täiskasvanute paneel, kus arutati, mida peaksid täiskasvanud arvestama, kui lapsed hakkavad nutiseadmeid ja sotsiaalmeediat kasutama; noortepaneel, kus neli projekti noortepaneeli liiget arutasid, millised on noorte nutiseadmete kasutamise harjumused. Lisaks tutvustati populaarseid igapäevaseid äppe ja mobiil-ID teenust. Täpsem info:

<http://www.targaltinternetis.ee/2015/02/tule-nutipaevale-solarise-keskusesse-10-veebruari/>

Päeva juhtis H. Roonemaa. Kohal olid ja oma tegevusi tutvustasid SEB, Swedbank, Baltic Computer Systems, Tallinna Keskraamatukogu, Microsoft, Lastekaitse Liit, Targalt internetis,

Koolitusüritused ja töötoad koolides ja lasteaedades

Projekti 31 koolitajat ja 3 veebikonstaablit külastasid koole ja lasteaedu üle Eesti ning viisid läbi 138 töötuba ja loengut, milles osalesid rohkem 5265 last/õpilast, 157 õpetajat ja 707 lapsevanemat. Veebikonstaablid viisid läbi ka koolituse noorsoopolitseinikele. Töötubades arutati vastavalt osalejate vanusele interneti ning digitaalsete kommunikatsioonivahendite turvali-

Veebipõhised koolitused – veebinarid – õpetajatele:

- „Mida täiskasvanu peaks netiohtudest teadma?“. Osalejaid ca 200 õpetajat, koolitaja oli veebikonstaabel Andero Sepp.
- „Miks Google küsib minu telefoninumbrit?“, milles osales kokku nii otseülekanandes kui ka järelvaatamise



Lasteabitelefon 116111, NutiKaitse 2017. Lastega viidi läbi interaktiivseid viktoriine ning mängiti pörandamängu „Targalt internetis“, jagati teavitusmaterjale, viidi läbi teste ning jagati nõuandeid. Päeva jooksul osales üritusel u 400 inimest. Ürituse infot kajastati peamistes telekanalite uudistes

sest ja heast kasutamisest. Koolituste raames arutlesid noored aktiivselt käitumisest ja suhtlemisest nii virtuaalses keskkonnas kui ka reaalses maailmas. Lapsevanemaid huvitas eelkõige turvaline käitumine internetis, muret tunti ka virtuaalsest maailmast sõltuvusse sattumise pärast ja huvituti, millised on ohumärgid, mida tähele panna.

variandis pea 600 õpetajat ja õpilast (ka nendel oli võimalus osaleda, kuigi sihtrühm oli õpetaja). Koolitajaks oli IT-ajakirjanik Hans Lõugas.

Veebinar on järelvaadatav <https://www.youtube.com/watch?v=Xkhl7ZGaBWY>

Kampaania Tagasi koolis (*Back to School*)

Tagasi koolis (*Back to School*) kampaania raames loodi lastele ja noortele sotsiaalvõrgustike privaatsussätete seadmise juhised ning õpetajatele tunnikava „Privaatsusseaded sotsiaalvõrgustikes“, mis saadeti HITSA kaudu kõikidele koolidele koos üleskutsega neid materjale oma tunni raames kasutada. Privaatsussätete seadmise juhised käsitlevad järgmisi keskkondi: Facebook, Instagram, Ask.fm, Twitter, Snapchat, WhatsApp, Tumblr. Ühel leheküljel on lihtsate skeemidega selgitatud, kuidas oma konto andmeid kaitsta ning profiil privaatselt muuta. Privaatsussätete seadmise juhised on leitavad veebilehelt:

<http://noor.targaltinternetis.ee/sotsiaalvõrgustikud/>

„Targalt internetis“ projekti raames koostati ka tunnikava „Privaatsusseaded sotsiaalvõrgustikes“, mis sobib 6.-9. klassile 45-90 min tegevuseks. Tunni eesmärgid on järgmised: õpilane mõistab võimalust piirata internetis oma profiilidele ja andmetele ligipääsu; õpilane mõistab, et internetis jõuab tema üles pandud/jagatud info erinevate inimesteni (sõbrad, vanemad, õpetajad, tulevased tööandjad, avalikkus). Tunnikava on leitav: <http://www.targaltinternetis.ee/wp-content/uploads/2015/12/TunnikavaPrivaatsussaadete-muutmise-sotsiaalvõrgustikes.pdf>

Projekti koolitajate seminar õppe-ja teabematerjalide koostamiseks

Projekti raames loodud õppe- ja teabematerjalide ülevaatamiseks ja ajakohastamiseks, samuti ekspertide ja koolitajate osavõtul seminar, millest võttis osa 15 inimest. Seminaril arutati, uute materjalide koostamiseks toimus 17. septembril Pelgulinna Gümnaasiumis projekti millistel teemadel lastele ja noortele uusi õppe- ja teavitusematerjale luua, millistel teemadel õpetajatele uusi tunnikavasid koostada ning millistel teemadel lapsevanematele uusi teabematerjale luua.

Samuti toimus arutelu olemasolevate materjalide ajakohastamisest. Ekspertid ja koolitajad hindasid ka projekti veebilehe uue versiooni tarbeks olemasolevate materjalide asjakohasust ja leitavust ning tegid ettepanekuid nii olemasolevate kui ka uute koostatavate materjalide paremaks süstematiseerimiseks ja esitamiseks veebilehel. Neid ettepanekuid arvestati uue veebilehe kujunduse loomisel ning materjalide esitamisel.

Õppe- ja teavitusematerjalid

Aasta jooksul koostati 12 õppe- ja infomaterjali (tunnikava õpetajatele 6-9. klassidele ja 8 teabematerjali õpilastele nii eesti kui ka vene keeles, õpilaskonkursi 3 parimat e-ohutuse rakendust), mis on kättesaadavad projekti veebilehel. Info veebilehel olevatest uutest materjalidest koos vastavate linkidega saadeti www.koolielu.ee kaudu kõikidele üldhariduskoolidele. Teavitusematerjale paber kandjal - tunnikavade juurde kuuluvad töölehed: nt privaatsussätete töölehed (12) nii

eesti kui ka vene keeles; voldik Tuttav internet (eesti ja vene keeles), plakatid Neti nipid, Seisa enda eest ja Targalt internetis, voldikud lapsevanematele Petuskeemid ja Fotod nii eesti kui ka vene keeles – jagati töötubades osalejatele, samuti laiemale avalikkusele suunatud teavitusüritustel, näiteks Nutipäeval Solarises Maailmapäeva üritusel Vabaduse väljakul, Pärnu linna lastekaitsepäeva üritusel Pärnu Vallikäärus, rahvusvaheline noorsootöötajate koolitus Rõuges.

Targalt internetis õpilaskonkurss

2015. a Targalt internetis päeva raames kuulutati välja kolm konkurssi:

1) interneti anekdootide kogumine, mille eesmärgiks oli koguda kokku õpilaste poolt koostatud humoorikad lood interneti ja nutiseadmete kasutamisest, täpsem info:

<http://www.targaltinternetis.ee/konkursid-2015/konkurss-jutusta-meile-uks-anekdoot/>.

2) t-särgi kavandi disainimine, mille eesmärgiks oli e-ohutuse teemaliste t-särkide kavandamine, täpsem info:

<http://www.targaltinternetis.ee/konkursid-2015/konkurss-disaini-e-ohutuse-t-sark/>.

3) äppide ja rakenduste loomine learningapp.org vahendusel, mille eesmärgiks oli suunata õpilasi looma e-ohutuse temaatilisi rakendusi, täpsem info: <http://www.targaltinternetis.ee/konkursid-2015/konkurss-loo-e-ohutuse-app/>.

Kokku oli konkurssidel 102 osalejat. Esitatud töid hindasid Targalt internetis projekti nõuandva kogu liikmed ja noortepaneeli liikmed ning võitjad



selgusid maikuu. Konkursside parimad tööd on leitavad Targalt internetis veebilehelt:

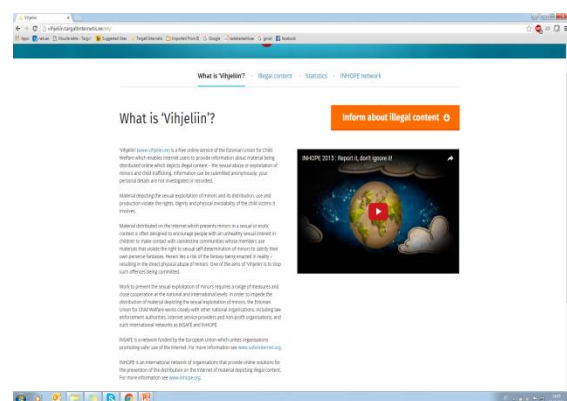
<http://www.targaltinternetis.ee/2015/06/selgunud-on-2015-aasta-targalt-internetis-konkursside-voitjad/>.

Võitjad said auhinnaks projekti teavitusmaterjale ning enda disainitud e-ohutuse t-särgi. Konkursivõit ajendas ühe t-särgi disainimise konkursi võitjat korraldama uue kooliaasta alguses Saaremaal teavitusürituse, mille raames jagati laste e-ohutuse võistluse auhinnaks tema disainitud t-särgid.

VIHJELIIN

Vihjeliin on MTÜ Lastekaitse Liit poolt pakutav veebipõhine tasuta teenus www.vihjeliin.ee, mis võimaldab interneti kasutajal anda teavet sellest, kui ta märkab veebis keskkonda, mis sisaldab laste seksuaalset enesemääramisõigust rikkuvat materjali. Vihjeliini töö eesmärk on kaasa aidata taoliste materjalide eemaldamisele internetist. Eesti seaduste kohaselt on keelatud sellise teose (pildi, video jne) valmistamine ja levitamine, mis kujutab nooremalt kui kaheksateistaastast pornograafilises või nooremalt kui neljateistaastast pornograafilises või erootilises situatsioonis. Samas on vihjeliinile oodatud teated ka muust alaealiste õigusi rikkuvast või ebasobivast materjalist. Teabe saab edastada ilma teavitaja isikandmeid lisamata. Veebileht on kolmes keeles: eesti, inglise ja vene keeles. Vihjeliini veebilehe uus versioon www.vihjeliin.ee valmis detsembris 2015. Uus versioon erineb varasemast kujunduse poolest, samuti on

uuendatud teavitusvorm. Uuendused võimaldavad edukamalt edastada vajalikku teavet.



Vihjeliinile (www.vihjeliin.ee) saabunud teadete käitlemine ning vastava statistika ülevaadete koostamine ning avaldamine toimub vastavalt vihjeliini tööjuhisele vihjeliini teadete käitlejate poolt. Teabekäitleja avab saadud teate, analüüsib



sellele lisatud sisu ning vastavalt vihjeliini tööjuhisele edastab info ebaseaduslikku sisu esitavast veebilehest Politsei- ja Piirivalveameti kontaktisikule, ning kui sisu on hallatud välisriigis, siis edastatakse see INHOPE võrgustiku teabesüsteemi kaudu vastava riigi vihjeliinile. Vihjeliini teabekäitlejate poolt käideldi perioodil 01.01.-31.12.2015 kokku 687 teadet, mis laekusid vihjeliini veebilehe ja INHOPE võrgustiku teabesüsteemi kaudu.

Laekunud teadetest sisaldas 150 teavet ebaseaduslikust materjalist, so laste seksuaalset ärakasutamist esitav materjal. 212 teadet sisaldas materjali, mis osutus lastele ebasobivaks

LASTEABI

Alates 2009. aastast töötab Eestis lasteabi nõuandetelefon 116 111. Lasteabitelefoni kaudu antakse lastele ja lastega seotud isikutele nõuannet, jagatakse informatsiooni ning vajadusel tagatakse info edastamine vastavate spetsialistideni. Telefon töötab ööpäevaringselt, vastatakse nii eesti, vene kui inglise keeles ning kõne on helistajale tasuta. Soovi korral saab helistaja jääda anonüümseks, kuid kõned fikseeritakse.

Lasteabitelefoni saab kuus keskmiselt 300 kõnet, millele lisanduvad veel pöördumised onlines ja kirja teel. Paljud noored, kes lasteabitelefonile helistavad, soovivad leida lahendusi oma probleemidele või aidata oma sõpradel probleeme lahendada. Helistatakse kiusamisjuhtude puhul, samuti konfliktsete suhete pärast nii perekonnas, eakaaslaste ja õpetajatega. Lasteabitelefonile pöörduetakse ka internetikasutamisega seotud juhtumite puhul nagu küberkiusamine, identiteedivargus, enesevigastamine või kui mõni tundmatu tahab suhelda, aga nooruk seda ei taha. Lasteabitelefoni 116 111 eesmärgiks on lähtuda alati lapse parimast huvist ning ükski mure pole liiga väike ega tühine, et seda mitte märgata ja

(pornograafia 18+) ning kergelt ligipääsetavaks, muud infot sisaldas 325 teadet.

Vihjeliini veebilehte www.vihjeliin.ee külastas aasta jooksul 1403 veebikasutajat, külastajaid oli 74 riigist.

Eesti vihjeliin liitus 2011. aasta novembris rahvusvahelise võrgustikuga INHOPE, mis ühendab eri maade vihjeliine, alates 2012. aasta novembrist on Eesti vihjeliin INHOPE võrgustiku täisliige. INHOPE võrgustik www.inhope.org loodi 1999.aastal, 2015.aastal kuulus võrgustikku 44 vihjeliini 42 riigist. Võrgustik edendab ja toetab eri riikide vihjeliinide koostööd võitluses laste seksuaalset ärakasutamist esitavate materjalide leviku tõkestamisel internetis. Alates 2011.aasta novembrist on Eesti vihjeliini meeskond osalenud 2 korda aastas INHOPE võrgustiku aastakoosolekutel, ning mitmel koolitusseminaril, mille jooksul on vahetatud asjakohast infot, tutvustatud Eesti vihjeliini tegevust ja saadud teadmisi ja oskusi vihjeliini töö kvaliteetsemaks elluviimiseks.



sellest rääkida. Iga laps peab saama aidatud, kui ta seda vajab.

Kui aga näiteks helistada ei soovi, on võimalus oma murest rääkida:

- Skype' aadressil *Lasteabi_116111*, kirjutada saab 24/7
- kodulehe kaudu ("Küsi nõu"), nõustamine toimub 24/7
- e-posti teel aadress info@lasteabi.ee

Lasteabi Facebooki lehel "Et ükski laps ei jääks abita kui ta seda vajab!" jagatakse erinevaid uudiseid ja olulist teavet sündmustest, mis on seotud laste ja noortega.

Aastal 2015 valmis ka lasteabi rakendus, mille kaudu saab rääkida nõustajatega chat-liidese vahendusel, vaadata üldlevinud küsimusi ja vastuseid ning tutvuda erinevate videotega.

RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Osalemine Insafe võrgustikus

Septembris 2010 ühines Eesti rahvusvahelise Euroopa turvalise interneti teavituskeskusi ühendava Insafe võrgustikuga. Võrgustik edendab laste ja noorte turvalist ja vastutustundlikku Interneti ning digitaalsete kommunikatsioonivahendite kasutamist.

Aktiivne panustamine Insafe võrgustiku töösse on Eestile andnud väärtuslikke kogemusi ja mitmeid toredaid õppe- ja teavitusmaterjale. 2015.aastal alustati koostööd Luksemburgi turvalise interneti keskusega, et tõlkida ja kohandada eesti keelde eelkooliealistele lastele mõeldud teavitusmaterjal. Samuti on Eesti projekti Targalt internetis kaudu jaganud rahvusvaheliselt oma materjale. Oktoobri lõpus loodi Insafe-i poolt veebileht www.betterinternetforkids.eu, kuhu Targalt internetis projekti poolt on edastanud 20 teavitusmaterjali ja postitust. Eesti materjalide kohta saab infot klikkides pealehel oleval Eesti lipul, samuti

<https://www.betterinternetforkids.eu/web/portal/resources/gallery> (valides eesti keele);

videod leiab:

<https://www.betterinternetforkids.eu/web/portal/resources/videos> (valikus tuleb valida eesti keel) ning Eesti turvalise interneti päeva tegevuste kohta leiab infot:

<https://www.saferinternetday.org/web/estonia/sid>. Näiteks on veebilehelt leitavad 7 privaatsussätete seadmise juhist koos tunnikavaga, lauamäng, multifilmid, teavitusvideod, teave Eesti projektist ja üritustest jne.

Aasta jooksul osalesid projekti teavitustöö projektijuht ja lasteabi töötajad Insafe võrgustiku kahel koolitusseminaril, mis toimusid maikuu Prahast ja novembris Varssavis. Koolitusseminaride raames toimusid ka töötoad teavituskustele ning abiliinidele, kus tutvustati ja arutati erinevate Euroopa riikide praktikaid ja kogemusi. Lisaks toimusid informatsiooni vahendamise eesmärgil ning koostöö küsimustes veebiseminarid.

Euroopa Turvalise Interneti Foorum

Luksemburgis toimus 28.-29.oktoobril Euroopa Turvalise Interneti Foorum, mis kandis pealkirja „*Breaking down barriers for a better internet*“. Foorumil olid esindatud erinevad organisatsioonid ja huvigrupid, Eestist osalesid projekti Targalt internetis raames Lastekaitse Liidu ja Lasteabi töötajad.

Kahe päeva jooksul käsitleti peamiselt järgnevaid teemasid: noorte digitaalsete oskuste suurendamine ning nende jõustamine online tehnoloogiate kasutamisel, lapse õigused digitaalses maailmas, õigus mängule ning *Internet of Toys*, parema interneti loomine lastele – erinevate huvigruppide roll selle saavutamisel jne.

Osalemine INHOPE võrgustikus

INHOPE võrgustik www.inhope.org on rahvusvaheline internetipõhiste vihjeliinide assotsiatsioon. Võrgustiku missioon on toetada ja edendada vihjeliinide koostööd laste seksuaalset ärakasutamist esitavate materjalide leviku tõkestamisel internetis. Võrgustikku kuulus 2015.aastal 44 vihjeliini 42 riigist üle maailma.

INHOPE võrgustiku liikmete töökoosolekud toimuvad kaks korda aastas, mille raames toimuvad nii koolitused kui ka arutelud aktuaalsetel teemadel. Eesti vihjeliini töötajad osalesid 2015. aastal INHOPE võrgustiku

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF INTERNET HOTLINES

INHOPE

töökohtumistel juunikuus Haagis ja novembris Lissabonis. Haagis toimus töökohtumise raames ka ühepäevane ühine konverents „*Prevention and Awareness*“ Euroopa Liidu liikmesriikide politseiasutuste esindajatega. Konverentsi ettekanded käsitlesid ennetusmeetmete võimalusi, vajalikkust ja tulemuslikkust laste seksuaalse ärakasutamise vastu võitlemisel. Samuti käsitleti ettekannetes probleeme ja küsimusi, mis tulenevad eri riikide seadusandluse erisusest.

Heade praktikate näidetena esitleti USA ja Rumeenia, ning Iirimaa ja Taivani politseiasutuste ja vihjeliinide koostööd laste vastu suunatud seksuaalkuritegude tõkestamisel.

Eesti vihjeliini teadete käitleja osales koolitusseminaril Lyonis, mille eesmärk oli tutvustada uusi töövahendeid, mis võimaldavad efektiivsemalt analüüsida teadetes esitatud veebikeskkondade päritolu.

Eesti vihjeliin panustas 2015.aastal INHOPE võrgustiku liikmete teenuse kvaliteedi tõstmiseks USA vihjeliini haldava organisatsioon *National Centre for Missing and Exploited Children* (NCMEC) poolt läbi viidud küsitluses, mille analüüsi põhjal töötas NCMEC välja võimalikud ettepanekud INHOPE võrgustiku liikmete töö tehnilise toe arendamiseks.

Kontaktid:

Malle Hallimäe, projekti koordinaator- vihjeliini projektijuht malle@lastekaitseliit.ee

Kerli Kuusk, projekti teavitustöö koordinaator kerli@lastekaitseliit.ee

Mari-Liis Mänd, lasteabitelefoni poolne projektijuht, mari-liis.mand@1220.ee

Anu Baum, projekti Politsei- ja Piirivalveamet poolne projektijuht anu.baum@politsei.ee

